

СЛОВО ПРО ВЧИТЕЛЯ

Академік Володимир Васильович Луць – відомий в Україні та за її межами вчений-цивіліст, правознавець, життєвий та творчий шлях якого рясно всіяний високими посадами, державними нагородами та відзнаками, значними науковими здобутками.

11 грудня 2023 року професору, доктору юридичних наук, академіку Національної академії правових наук України, Заслуженому діячу науки і техніки України Володимирі Васильовичу Луцью виповнилося б 90 років. Однак 05 січня 2021 року на 88 році життя зупинилося серце видатного українського вченого.

Володимир Васильович Луць очолив кафедру цивільного права і процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у червні 1995 року. Завдяки творчому та науковому потенціалу Володимира Васильовича на базі кафедри цивільного права Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника засновано Прикарпатську цивілістичну наукову школу, яка успішно функціонує і зараз. Міцні позиції Прикарпатської цивілістичної наукової школи базуються пере-

дусім на зусиллях В. В. Луця (1933-2021 р.р.) та В. А. Васильєвої (1961-2023 р.р.), а також усього професорсько-викладацького складу кафедри. Саме під науковим керівництвом професора Володимира Луця виконано і захищено одинадцять дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук та дві дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.03 «цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» випускниками аспірантури та викладачами кафедри цивільного права Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Ще одним важливим науковим проєктом професора В.В. Луця стала Лабораторія з вивчення проблем корпоративного права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України, яку засновано на базі Юридичного інституту у липні 2001 року. Впродовж багатьох років кафедрою цивільного права спільно з Лабораторією з вивчення проблем корпоративного права за безпосередньої участі В.В. Луця проведено численні наукові заходи, серед яких семінари, науково-практичні конференції та круглі столи, що згуртували у стінах Прикарпатського національного університету відомих науковців та молодих вчених-правників з усієї України та інших європейських країн, а також юристів-практиків, суддів, нотаріусів та адвокатів, які досліджували проблеми правового регулювання корпоративних відносин.

Сфера наукових інтересів академіка Володимира Луця просякнута проблематикою правового регулювання договірних відносин. Без перебільшення, ідеї розроблені науковцем незалежно від періоду, в якому вони висловлювались, визначаються своєю далекоглядністю, у них закладена міцна теоретична основа сучасного договірного права та ідея розуміння договору як універсальної правової форми цивільного обороту. Значну увагу вчений приділяв дослідженню договору саме як юридичного факту, одночасно у своїх наукових працях В. В. Луць підтримував ідею багатоаспектності розуміння договору. У наукових розробках професора отримала розвиток ідея свободи договору та всебічне дослідження принципу свободи договору. Не менш важливе

теоретичне значення відіграють наукові напрацювання академіка щодо підстав класифікації цивільно-правових договорів. Більш пізній етап наукової творчості вченого пов'язаний також із проблематикою корпоративних правовідносин. Звісно, висловлене тут торкається найважливіших ідей цивіліста в межах проблематики інституту договору, але різноаспектність, повнота та глибина наукових досліджень обумовлюють потребу подальшого аналізу наукової спадщини В. В. Луця як беззаперечної теоретичної основи розвитку сучасних та перспективних досліджень у зазначеній сфері.

Багатогранність особистості професора Володимира Луця неможливо описати тільки через офіційні відзнаки, адже коли поринаєш у період спілкування з Вчителем, то на першому плані знаходяться його людські якості. Тут хочеться навести абсолютно точні слова професора Анатолія Довгерт, за якими «характерна Володимирі Васильовичу «виняткова доброзичливість, мудрість, толерантність, терпіння, співпереживання сформували потужну гравітаційну силу «планети Луця», що визначає рух до й навколо неї, й усі тяжіли до цього поля доброти і справедливості, особливо коли в суспільстві або у нас самих з цим нестача» (Довгерт А. С. Реконцептуалізація доктрини міжнародного права в Україні на рубежі століть. Актуальні проблеми приватного права. Збірник наукових праць до 85-річчя з дня народження і 55-річчя науково-педагогічної та громадської діяльності Володимира Васильовича Луця. Тернопіль: Підручники і посібники, 2018. С. 184.).

Ми, його учні, особливо чекали зустрічі з Вчителем. Час, проведений з Володимиром Васильовичем завжди був сповнений приемних емоцій, щирою та невимушеного спілкування. У такому неформальному спілкуванні Вчитель багато розказував про війну, ділився трагічними спогадами зі свого дитинства, життям родини під час війни та у повоєнний період. Радісними емоціями грало обличчя Володимира Васильовича, коли розмова заходила про його рідних: ділився успіхами доньки, розказував про захоплення дружини, а особливий стан душі був у Вчителя, коли розповідав про свою внучку Софію – любив її понад усе.

Зазвичай після офіційної частини будь-якого наукового заходу усі збиралися навколо професора, розмови завжди були щирими, насиченими розповідями історій із наукового життя, викладацькими жартами. Володимир Васильович радо ділився з нами не тільки своїми знаннями та науковими порадами, але й життєвим досвідом. Ця неймовірна здатність згуртовувати людей та ідеї була унікальною і в цьому проявлялась велика сила Володимира Васильовича.

Володимир Васильович робив усе для того, щоб ми – його учні були впізнаваними серед цивілістів, ніколи не шкодував ні знань, ні часу, ні досвіду, вказуючи правильний шлях руху в науці, а це мотивувало та посилювало бажання працювати над дослідженням, особливо на етапі наукового становлення. Можна знайти безліч слів, які характеризують професора Володимира Луця як наукового наставника: цінні поради та концептуальні ідеї; скерування у відповідному напрямі, всебічна підтримка.

Синонімічний ряд можна продовжувати, але хочеться написати одне: кожен учень професора Володимира Луця має свої особливі спогади про Вчителя і всі вони формують почуття безмежної шани та вдячності. Теплий спомин про Володимира Васильовича назавжди буде жити в наших серцях.

**З повагою до читача,
учні Володимира Васильовича Луця**

Ольга ЗОЗУЛЯК

докторка юридичних наук, професорка, професорка кафедри цивільного права Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, головний науковий співробітник НДІ приватного права і підприємництва імені Ф. Г. Бурчака НАПрН України

Ірина БАНАСЕВИЧ

кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри цивільного права Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника